REVISORPOSTEN
4-2026

INDHOLD

Når prisen på byggematerialer stiger 2

50/50-ejerskab og ejeraftale 3

Momsfradrag, når du opfører/ombygger/vedligeholder bygninger til blandede formål 4

Differentieret moms 5

Medarbejdernes ytringer på sociale medier 6

Momsfrie virksomheders køb af varer og ydelser i EU 7

Hvornår har en virksomhed pligt til at skride ind over for mobning? 7

Vi noterer, at 8

A member of Kreston Global | A global network of independent accounting firms

Aaen & Co.
STATSAUTORISEREDE REVISORER

Kongevejen 3 - 3000 Helsingør - Denmark
Tel.: +45 4921 0607 - www.aaenco.dk

NÅR PRISEN PÅ **BYGGE-MATERIALER** STIGER

Af Kristian Harald Vibæk Sørensen, Partner, Advokat, Louise Struckmann Petersen, advokatfuldmægtig, og Jens Mathias Søgaard Olesen, Director, Advokat, Hortendahl

Byggebranchen har de seneste år oplevet betydelige udsving i priserne på centrale materialer, såsom stål, træ og beton, og gør det fortsat. For entreprenører, der har aftalt fast pris på større eller længerevarende byggeprojekter, rejser det et centralt spørgsmål om, hvem der skal bære risikoen, hvis priserne stiger markant, efter aftalens indgåelse, men inden arbejderne udføres. Spørgsmålet er langt fra kun teoretisk og kan afgøre, om et byggeprojekt bliver overskuds- eller underskudsgivende, ligesom prisstigninger ofte vil ramme flere igangværende projekter samtidigt, og dermed påvirke virksomhedens resultater markant. I denne artikel redegøres kort for reglerne på området, herunder i aftaler, hvor AB-systemets standardvilkår er vedtaget, som en del af parternes aftale.

Entreprenøren bærer som udgangspunkt risikoen

Det klare udgangspunkt i dansk entrepriseret er, at entrepriser er en resultatforpligtelse, hvor entreprenøren selv bærer risikoen for prisstigninger på materialer og løn opstået efter aftalens indgåelse. Jo længere byggeperioden strækker sig, desto større bliver risikoen for, at priserne på materialer mv. vil ændre sig i perioden fra de oprindelige kalkulationer og frem til arbejdet skal udføres. Konsekvensen kan i værste fald være, at et i øvrigt rentabelt entrepriseprojekt bliver underskudsgivende, fordi materialeindkøbet efterfølgende viser sig væsentligt dyrere end forudsat ved tilbudsafgivelsen.

Indeksregulering ved brug af AB-reglerne

AB-reglerne er standardiserede aftalevilkår, som vedtages som en del af entrepriseaftalen for langt størstedelen af entrepriser inden for bygge- og anlægsbranchen på det danske marked. Har parterne vedtaget, at AB 18 eller ABT 18 skal finde anvendelse, er det samtidig vedtaget, at entreprisesummen er fast i de første 12 måneder fra tilbudsdagen, mens arbejde udført senere indeksreguleres på baggrund af udviklingen i et nærmere aftalt bygge- og/eller anlægsomkostningsindeks. Der skal som udgangspunkt aftales et konkret indeks i parternes aftale, og ellers gælder det indeks, som må anses for relevant for arbejdet – typisk ét af de byggeomkostningsindeks, der løbende udgives af Danmarks Statistik.

AB-reglerne yder således en vis afbalanceret beskyttelse mod prisudsving, hvis der er tale om arbejder, der skal udføres mere end 12 måneder fra tilbudsdatoen.

Ekstraordinære prisstigninger

AB-systemet indeholder i tillæg til ovenstående en supplerende regel, der giver entreprenøren ret til godtgørelse ved statslige indgreb eller "ekstraordinære prisstigninger" på materialer eller brændstof indtrådt i perioden fra tilbudsafgivelse og indtil 12 måneder fra tilbudsdagen, dvs. i den såkaldte fastprisperiode, hvor der ikke sker generel indeksregulering af entreprisesummen.

Der gælder imidlertid en række kriterier for at kunne kræve kompensation i disse tilfælde, der let forsimplet kan gengives således:

- Materialet skal indgå i arbejdet i færdig form
- Prisstigningen er indtrådt efter tilbudsdagen
- Prisstigningen er indtrådt inden for de første 12 måneder fra tilbudsdagen
- Prisstigningen er sket før entreprenørens faktiske indkøb af materialet
- Prisstigningen er ikke allerede dækket efter andre regler
- Prisstigningen er "ekstraordinær" (stigningen skal overstige 10 % med tillæg af fremskrivninger, og derudover skal reguleringsbeløbet samlet overstige 0,5 % af hele entreprisesummen)
- Prisstigningen er generelt forekommende i markedet og kunne dokumenteres

De mange kriterier, som er kumulerende, medfører samlet, at reglerne kun sjældent vil kunne gøres gældende, og at det selv i disse tilfælde ofte ikke vil være praktisk muligt at føre den fornødne dokumentation for et reguleringskrav, hvis modparten gør indvendinger.

Praktiske anbefalinger

Mange entreprenører søger at sikre sig yderligere ved selv at indsætte prisreguleringsklausuler i aftalen. Sådanne klausuler er ikke problematiske i sig selv og vil ofte være anbefalelsesværdige, men vi ser ofte klausuler, der er for uklare. F.eks. vedrørende, hvilke forhold der udløser ret til regulering, hvordan reguleringen præcist opgøres, og hvornår den forfalder til betaling. Sådanne uklarheder kan medføre tvister, og det er derfor vigtigt, at parterne har en fælles forståelse af det aftalte, at det fungerer i praksis, og at en tredjemand også kan læse ud af aftalen, hvornår regulering udløses, og hvordan den beregnes.

Vi anbefaler, at entreprenøren på firmaniveau løbende overvejer sin samlede eksponering ved generelle markedsudsving, og at risikoen derudover vurderes konkret ved større eller langstrakte projekter, hvor prisændringer kan påvirke rentabiliteten. Risikoen kan imødegås ved tidligt indkøb af centrale materialer eller underentrepriser, hvor lagerførelse og forsikring blot indprises i tilbuddet, eller ved særskilt aftalte reguleringsklausuler, så længe disse har den fornødne klarhed.

50/50-EJERSKAB OG EJERAFTALE

Af Jonatan Doost Viggers, Partner, Advokat,
Viggers Eriksen Advokatfirma

Virksomheder med to ligeværdige ejere (50/50) er udbredt. Men når ejerne er uenige, kan der i mange tilfælde ikke træffes beslutninger, og virksomhedens drift og udvikling risikerer at gå i stå.

Den bedste forebyggelse er at indgå en ejeraftale, der på forhånd fastlægger spillereglerne mellem virksomhedens ejere.

Problemet ved 50/50-ejerskabet

Når en virksomhed ejes af to ejere med 50 % hver, er tanken og formålet, at ejerne skal være ligeværdige.

Så længe ejerne er enige, er der ingen interne problemer. Men hvis ejerne måtte blive uenige, eller samarbejdet bryder sammen, kan der ikke træffes flertalsbeslutninger, og virksomhedens beslutningsevne kan blive fastlåst – såkaldt "deadlock".

Hvorfor indgå en ejeraftale?

En gennemtænkt ejeraftale er afgørende for, at virksomheden kan komme videre, når ejerne er uenige.

Ved et 50/50-ejerskab er deadlock-klausulen én af de absolut vigtigste bestemmelser i ejeraftalen.

Ejeraftalen bør indgås, mens ejerne har et godt forhold til hinanden, for når samarbejdet først er brudt sammen, kan det være særdeles vanskeligt at genoprette.

Er der ikke aftalt klare retningslinjer for, hvordan en uenighed skal løses, kan det få store økonomiske (og personlige) konsekvenser, og derfor er en gennemarbejdet ejeraftale en god investering for ejerne.

Hvad skal ejeraftalen indeholde?

En 50/50-ejeraftale bør indeholde bestemmelser om blandt andet udbytte, ledelse, overgang af kapitalandele, exit, konkurrenceklausul og en deadlock-klausul.

Deadlock-klausulen beskriver, hvad der skal ske, hvis ejerne bliver uenige.

Den kan med fordel bestå af to dele:

1. En definition af, hvornår der er tale om deadlock. Det er typisk uenighed om en væsentlig beslutning, såsom virksomhedens strategi.
2. En eskaleringstrappe med faste frister, hvor de mindst indgribende skridt kommer først (fx i form af tvungen forhandling og mediation) og slutteligt en ultimativ løsningsmodel.

Løsningsmodeller i deadlock-mekanismen

De typiske løsninger, som aftales i deadlock-mekanismen, er følgende:

- En neutral tredjepart (mediator) hjælper ejerne med selv at finde en løsning. Mediator træffer ikke selv en afgørelse, men styrer dialogen, så ejerne bedre kan forstå hinandens synspunkter og behov. Ulempen er, at mediation forudsætter, at begge ejere er villige til at finde en løsning. Mediation er ofte kombineret med én af de følgende mekanismer, da mediation ikke altid fører til en løsning.
- Ejerne udpeger en uafhængig person (opmand), der træffer den endelige beslutning, hvis ejerne ikke kan blive enige. Fordelen er, at driften kan fortsætte, og at muligheden for en opmand i sig selv ofte får ejerne til at finde en løsning. Udfordringen er at finde en person, som begge ejere har tillid til.
- En såkaldt "shotgun-klausul", hvor den ene ejer tilbyder at købe den andens kapitalandele til en bestemt pris. Den anden ejer skal herefter enten acceptere tilbuddet eller selv købe den første ejers kapitalandele til samme pris. Fordelen er, at prisen bliver fair, fordi tilbudsgiveren ved, at der er risiko for, at tilbuddet kan blive vendt om. Ulempen er, at modellen favoriserer den kapitalstærke ejer, da den anden ejer ikke nødvendigvis har midlerne til at købe.
- En budrunde, hvor begge ejere afgiver et lukket bud på den andens kapitalandele, og det højeste bud vinder. Fordelen er, at den ejer, der er villig til at betale mest, ender med at eje virksomheden. Ulempen er – ligesom ved shotgun-klausul – at den kapitalstærke ejer favoriseres.
- Den ene part har køberet (og eventuelt købepligt) til den anden parts kapitalandele til markedsværdi, som fastsættes af en uafhængig sagkyndig, ofte en revisor. Fordelen er, at prisen fastsættes objektivt efter aftalte vurderingsprincipper, så den kapitalstærke ejer ikke kan presse prisen. Ulempen er, at ejeraftalen på forhånd skal fastlægge, hvem af ejerne der har ret til at købe, og at den ejer, som ikke har ret til at købe, kan blive låst eller – i tilfælde af en købepligt – kan tvinge den anden ejer i misligholdelse, hvis denne ikke kan opfylde købepligten.
- Et fælles salg, hvor virksomheden sælges som helhed, og provenuet deles. Fordelen er, at værdien realiseres som going concern, og at ingen af ejerne "vinder" over den anden. Ulempen er, at et fælles salg kræver, at ejerne samarbejder – og det er netop dét, der ofte er problemet. Samtidig risikerer ejerne at måtte sælge virksomheden til favørpris for at komme videre, hvorved værdier går tabt.
- En likvidation, hvor aktiverne sælges, gælden betales, og selskabet opløses. Likvidation er sjældent en ønskværdig løsning i praksis, men risikoen kan motivere ejerne til at finde en løsning, da betydelige værdier ellers vil gå tabt (fx goodwill, medarbejdere, kunder og kontrakter).

Sæt ejeraftalen på dagsordenen

Uenigheder kan opstå i selv de bedste samarbejder, og uden en ejeraftale med en gennemarbejdet deadlock-klausul kan selv en sund virksomhed blive handlingslammet. Som revisor er du ofte den rådgiver, der kender både ejerne og virksomheden bedst – og dermed også den, der kan tage snakken, mens ejerne stadig har et godt forhold til hinanden. Det er den bedste forsikring mod, at en uenighed ender med at koste virksomheden dens værdi.

MOMSFRADRAG,

Af Jane Lintrup, Senior manager, Beierholm

NÅR DU OPFØRER/OMBYGGER/VEDLIGEHOLDER BYGNINGER TIL BLANDEDE FORMÅL

Gennem årene har der været masser af sager vedrørende, hvornår man kan tage momsfradrag for forskellige byggeomkostninger, når man driver erhverv fra hjemmeadressen. Reglerne blev lavet, før Danmark blev medlem af EU, og er ikke helt på linje med EU's momsregler, men netop, fordi de var gældende før vores medlemskab af EU, har Danmark ret til at beholde formuleringen i momslovens § 39.

Reglerne i momslovens § 39 fastsætter som nævnt rammerne, og reglerne gælder naturligvis også for bygninger, som er blandede, selvom bygningen ikke ligger på en privatadresse.

Omkostninger til opførelse af og tilbygning til bygninger

Momsen vedrørende omkostninger til opførelse af bygninger og tilbygninger hertil, som både indeholder lokaler til momspligtig virksomhed, og private lokaler eller lokaler til anden momsfri virksomhed kan fratrækkes med den del af den samlede moms, som byggeomkostningerne for virksomhedens momspligtige lokaler skønnes at udgøre i forhold til de samlede byggeomkostninger.

Efter lovbemærkningerne kan man, forudsat lokalerne til de forskellige former for anvendelse er af samme standard, foretage skønnet på grundlag af forholdet mellem etagearealet af virksomhedens lokaler og bygningens samlede etageareal.

Man skal dog passe på ikke blot at skønne, som man normalt ville foretage et sådant skøn ved at medtage blandede lokaler med en blandet andel. Vi har en særlig fortolkningspraksis, hvorefter vi ser helt bort fra lokaler, der kan anses for at indgå som en integreret del af selve boligen. Det gælder, *også selv om lokalerne også anvendes i virksomheden,* f.eks. lokaler, der er indrettet som bryggers, fyrrum, pulterrum, grovkøkken, tegnestue og lignende. Det samme er tilfældet for almindelige carporte og garager, der er opført i tilslutning til boligen. Sådanne ellers blandede lokaler anses end ikke delvist at vedrøre den momspligtige virksomhed.

Omvendt er det sådan, at hvis et lokale/en bygning anvendes i virksomheden, er der ikke nødvendigvis krav om en særlig intensiv erhvervsmæssig brug. I Højesterets dom i SKM2004.276. HR er der givet fradrag for momsen for vedligeholdelsesudgifter bortset fra den del, der vedrørte bolig, fordi slottet blev anset for en naturlig og integreret del af en fonds virksomhed, idet slottet blandt andet blev anvendt til møder, kurser og besøg af forretningsforbindelser.

Omkostninger til ombygning, reparation og vedligeholdelse

I forhold til omkostninger til ombygnings-, reparations- eller vedligeholdelsesarbejder gælder der indledningsvist, at momsen kan fratrækkes, afhængigt af om omkostningen direkte angår enten momspligtige lokaler – eller andre lokaler. Det kunne eksempelvis dreje sig om udskiftning af piftede termovinduer med termovinduer af samme standard – momsfradrag for vinduerne i momspligtige lokaler og ingen momsfradrag for vinduer i andre lokaler – inklusive de lokaler som nævnt ovenfor (bryggers, arkiv, garage m.v.), der anses som integrerede i boligen, uagtet disse lokaler også anvendes i virksomheden.

Denne regel er fulgt op af et krav, hvorefter den håndværksvirksomhed, som har udført arbejdet på sin faktura, skal have foretaget en opdeling af prisen for det udførte arbejde.

I forlængelse af ovennævnte hovedregel for moms af arbejder vedrørende ombygning, reparation eller vedligeholdelse har vi en regel i momsloven § 39, stk. 4, om at omkostninger, som ikke direkte kan henføres til bygningens enkelte lokaler, kan fradrages efter forholdet mellem etagearealet af virksomhedens lokaler og bygningens samlede etageareal. Det kunne eksempelvis være udgifter til udskiftning af fuger, eller filtsning af facaden på en bygning med blandede aktiviteter, som er omfattet af denne regel. Husk igen her, at garage, pulterrum og lignende fælleslokaler anses for at høre til boligdelen, også selvom man også anvender dem i forbindelse med den momspligtige virksomhed.

En anbefaling

Som det fremgår, er reglerne for momsfradrag af byggeomkostninger lidt mere komplicerede, end man lige tror. Den praktiske hovedregel er enkel: Fradraget følger den dokumenterede momspligtige anvendelse, mens boligformål, momsfri aktivitet og privat brug begrænser eller udelukker fradragsretten.

Især hvis man har byggeomkostninger på en fast ejendom, hvor man også selv bor, synes det at være en bedre idé at adskille den momspligtige virksomhed til en eller flere bygninger, som ligger helt adskilt fra boligen, hvis man vil være sikker på et momsfradrag.

DIFFERENTIERET **MOMS**

Af Søren Engers, momsrådgiver, Dansk Revision

Der er indgået en politisk rammeaftale om, at momsen på fødevarer skal sættes ned. Nedsættelsen vil bestå i en halvering af satsen på fødevarer (12,5 %) generelt og 0 % på frugt og grønt. Det er hensigten, at satsnedsættelserne skal have virkning fra 2028, men der gælder det forbehold, at Skattestyrelsens IT-systemer skal være klar til at håndtere forskellige momssatser, såkaldt differentieret moms.

Hvis tankerne realiseres, vil Danmark introducere differentieret moms, hvor et salg gennemføres med et momsbeløb, som er beregnet på en reduceret sats, uden at det berører sælgers adgang til at fradrage moms på afholdte omkostninger.

De fleste andre EU-lande har differentieret moms, og nogle EU-lande har gjort ganske flittigt brug af muligheden for at anvende nedsatte momssatser på udvalgte varegrupper og ydelser.

Danmark har hidtil kun haft én nedsat momssats, nemlig 0 % på salg af aviser. Derudover vil vedtagelse af det fremsatte lovforslag L 36 betyde, at salg af bøger med virkning fra 1. juli 2027 vil ske med en momssats på 0%, og i øvrigt efter retningslinjer, som har en del til fælles med regler og praksis vedrørende salg af aviser.

Det er en udbredt misforståelse, at der også gælder en reduceret momssats på kunst, men det er ikke korrekt. Kunstnere, som sælger deres originale værker kan beregne 25 % moms af et momsgrundlag, som er reduceret med 80 %. Af mange kunstnere opfattes det forståeligt nok som en momssats på 5 %.

EU's rammer for differentieret moms

Indførelse af differentieret moms kan kun omfatte de varer og ydelser, som følger af EU's momsdirektiv, bilag 3, jf. direktivets artikel 98. Ifølge bilagets punkt 1 kan der anvendes nedsatte satser på levnedsmidler med undtagelse af alkoholholdige drikkevarer. Affattelsen af direktivteksten er ikke formuleret på en måde, der er til hinder for, at der anvendes flere nedsatte momssatser for levnedsmidler, herunder en 0-sats på frugt/grønt og en sats på 12,5 % på øvrige fødevarer/levnedsmidler.

Det bemærkes, at bilagets punkt 6 indeholder hjemmelen til at anvende nedsatte momssatser på aviser og bøger.

Af artikel 98 fremgår videre, at et medlemsland kan anvende den kombinerede nomenklatur (Toldtariffen), når det skal fastsættes, hvad en kategori præcist dækker. Dette er relevant, hvis ønsket om en differentiering i dels frugt/grønt, dels øvrige fødevarer er ønsket. Toldtariffen har i kapitel 2 defineret vegetabilske produkter, herunder kapitel 7 og 8 vedrørende frugt og grøntsager. Forarbejdede fødevarer, fx flåede tomater på dåse, følger af tariffens efterfølgende kapitler. Der er tale om en sondring, som er forholdsvis enkel ,og hvor der er en del praksis i form af bindende tariferingsoplysninger (BTO), som kan tjene til at afklare de tvivlsspørgsmål, som nødvendigvis vil opstå.

Øvrige lande – eksempler

Sverige har 2 nedsatte momssatser. Satsen på 6 % anvendes på blandt andet bøger, aviser, kulturområdet og personbefordring, mens der anvendes en sats på 12 % på fødevarer, hotelophold og restaurationsbesøg.

Tyskland har en nedsat momssats på 7 %, som blandt andet anvendes på fødevarer og personbefordring.

Polen har to nedsatte momssatser, dels 5 %, dels 8 %. Polen har valgt at differentiere på fødevarer, så basisfødevarer belastes med 5 % moms, mens der betales enten 8 % eller fuld moms (23 %) på øvrige fødevarer. Derudover omfatter de nedsatte momssatser blandt andet bøger, hotelophold og personbefordring.

Hvordan virker differentieret moms

Som udgangspunkt skal den nedsatte momssats anvendes i alle de led i kæden, som en vare handles igennem.

Det betyder, at frugtavleren skal afsætte sin frugt med 0 % moms, men har ret til at fradrage moms på de tilknyttede omkostninger.

Grossisten kan ikke fradrage moms på køb af frugten og skal videresælge samme frugt med 0 %. Hvis avleren i stedet sælger frugten til en forarbejdningsvirksomhed, skal avleren fakturere salget af frugt med 0 %. Hvis forarbejdningsvirksomhedens slutprodukt er forarbejdet i et omfang, så det skifter kapitel i Toldtariffen, skal denne fakturere sit salg med 12,5 % salgsmoms.

EU-reglerne er udformet, så ingen af de forskellige led i kæden kan "momsspekulere" i at placere produktion eller andre led i udlandet. Reglerne sikrer, at momsbelastningen bliver den samme ved salg til forbrugere i Danmark, enten de 0 % eller de 12,5 %, når der er tale om fødevarer/levnedsmidler.

Afrunding

Hotel- og restaurationserhvervet og beslægtede erhverv har ikke været nævnt i sammenhæng med den differentierede moms. Vil en restaurations servering af mad og drikke (uden alkohol) blive omfattet af momsnedsættelsen, eller vil det ikke blive set som et salg af levnedsmidler, og gælder det samme for take away. Efter gældende praksis anses et måltid mad for at udgøre en tjenesteydelse, hvilket taler imod nedsættelse af momssatsen.

Derudover står Skatteforvaltningen overfor en kompliceret vejlednings- og kontrolopgave, hvilket er begrundelsen for ønsket om at afvente nye IT-systemer og dermed forbedrede kontrolmuligheder.

MEDARBEJDERNES **YTRINGER PÅ SOCIALE MEDIER** – HVOR GÅR GRÆNSEN FOR ILLOYALITET?

Af Trine Binderup, Partner, Advokat, Advodan Aalborg & Brønderslev

Et kritisk Facebook-opslag om chefen eller en grov kommentar med virksomhedens navn som afsender kan hurtigt blive et problem for virksomhedens omdømme. Men hvornår kan du som arbejdsgiver reagere med en advarsel, opsigelse eller bortvisning?

Medarbejdere har ytringsfrihed, men er samtidig underlagt en loyalitetspligt over for arbejdsgiveren. Det betyder, at de ikke frit kan offentliggøre fortrolige oplysninger, fremsætte skadelige beskyldninger eller omtale kunder og kolleger krænkende. Loyalitetspligten gælder også i fritiden og på private profiler.

Et negativt opslag giver ikke automatisk grundlag for afskedigelse. Der skal blandt andet lægges vægt på:

- Indhold og tone - er der tale om saglig kritik, grove beskyldninger eller trusler?
- Sammenhængen - kan medarbejderen og opslaget forbindes med virksomheden?
- Modtagerkredsen - er opslaget offentligt eller delt i en begrænset gruppe?
- Skadevirkningen - er opslaget egnet til at skade virksomheden, kunder eller kolleger?
- Ansættelsesforløbet - har medarbejderen lang anciennitet, tidligere advarsler og kendskab til virksomhedens retningslinjer?

Det kan også have betydning, om opslaget hurtigt fjernes, eller om medarbejderen fastholder og gentager udtalelserne. En lukket Facebook-gruppe er ikke nødvendigvis et privat rum i ansættelsesretlig forstand. Opslag kan nå mange kolleger og deles videre.

Eksempler fra praksis

I en sag om en destinationschef i rejsebranchen havde medarbejderen på en åben blog skrevet, at han havde et »tæskehold« til at håndtere krænkere. Hans tilknytning til rejsebureauet fremgik af sammenhængen. Landsretten fandt, at udtalelserne fremstod som en tilkendegivelse om selvtægt og vold og var egnede til at skade virksomhedens omdømme. Bortvisningen var derfor berettiget.

I en anden sag havde en medarbejder i et flyselskab skrevet et Facebook-opslag, der fremstod som en opfordring til smugleri og misbrug af selskabets ID-kort. Opslaget var synligt for omkring 300 venner, herunder kolleger. Landsretten fandt grundlag for opsigelse, men ikke bortvisning. Medarbejderens lange og i øvrigt uplettede ansættelse indgik i vurderingen.

Også brud på tavshedspligten kræver en konkret vurdering af sanktionen. En sygeplejerske beskrev i en Facebook-gruppe en patient så detaljeret, at patienten kunne identificeres. Tavshedspligten var tilsidesat, men bortvisningen blev alligevel anset for uproportional. Der blev blandt andet lagt vægt på opslagets formål, at det hurtigt blev fjernet, og at patienten senere frafaldt sin klage.

Praksis viser dermed, at selv alvorligt kritisable opslag ikke altid berettiger til den strengeste reaktion.

Opsigelse eller bortvisning?

Ved en opsigelse fortsætter ansættelsen som udgangspunkt i opsigelsesperioden med ret til løn. Hvor medarbejderen er beskyttet mod usaglig opsigelse, eksempelvis efter funktionærloven eller en overenskomst, skal afskedigelsen opfylde de relevante krav til saglighed.

Bortvisning betyder derimod, at ansættelsen og lønnen ophører straks. Det kræver grov misligholdelse, som gør det urimeligt at kræve, at arbejdsgiveren opretholder ansættelsen i opsigelsesperioden.

En advarsel kan være nødvendig, navnlig hvis medarbejderen ikke burde have indset forholdets alvor. Ved åbenbart grove forhold kan opsigelse eller bortvisning dog være berettiget uden en forudgående advarsel. En uberettiget bortvisning kan koste virksomheden løn i opsigelsesperioden og efter omstændighederne godtgørelse.

Hvad bør virksomheden gøre?

Klare retningslinjer kan forebygge konflikter. Beskriv, hvordan medarbejdere må bruge virksomhedens navn og logo, og præcisér kravene til fortrolighed og omtale af kunder og kolleger. Sørg for, at medarbejderne kender reglerne. En politik kan dog ikke i sig selv gøre lovlige ytringer ulovlige eller enhver overtrædelse til bortvisningsgrund.

Hvis et opslag giver anledning til bekymring, bør virksomheden sikre dokumentation, undersøge sammenhængen og høre medarbejderens forklaring. Overvej derefter, om en samtale eller advarsel er tilstrækkelig. Ved mulig bortvisning skal sagen undersøges hurtigt, da passivitet kan medføre, at retten til at bortvise fortabes.

For virksomhedsejeren er det afgørende at skelne mellem ubehagelig kritik og illoyal adfærd. Indhent konkret ansættelsesretlig rådgivning før en afskedigelse. Reaktionen skal stå mål med overtrædelsen, og en forhastet beslutning kan blive dyr.

MOMSFRIE VIRKSOMHEDERS KØB AF **VARER OG YDELSER I EU**

Af Pernille Rise, director, indirect tax, BDO

- **Ydelser fra EU:** Registreringspligt fra første køb.
- **Varer fra EU:** Registreringspligt, når de samlede varekøb overstiger 80.000 kr. årligt.
- **Ingen eller begrænset fradragsret:** Den beregnede moms bliver ofte en omkostning for virksomheden.

Mange virksomheder og institutioner, herunder læger, tandlæger, banker, forsikringsselskaber, museer og skoler, leverer ydelser, der er fritaget for moms. Derfor er de ofte ikke momsregistrerede eller kun momsregistrerede for enkelte momspligtige aktiviteter, fx varesalg.

Det er imidlertid ikke alle, der er opmærksomme på, at køb af varer og ydelser fra andre EU-lande kan udløse pligt til momsregistrering og angivelse af moms i Danmark, også i tilfælde, hvor virksomheden ikke opkræver moms af sine egne leverancer og derfor ikke er momsregistreret i forvejen.

Køb af ydelser

Der gælder ingen beløbsmæssig grænse for køb af ydelser fra andre EU-lande. Allerede ved det første køb af eksempelvis reklameydelser, cloud-løsninger eller rådgivning fra en udenlandsk leverandør skal virksomheden registreres for moms og afregne dansk moms efter reglerne om omvendt betalingspligt (reverse charge).

Der findes dog undtagelser. Visse ydelser, såsom hotelovernatning, persontransport og restaurantydelser, er omfattet af særlige leveringsstedsregler og skal derfor som hovedregel momsbelægges i det land, hvor ydelsen leveres.

Køb af varer

Ved køb af varer fra andre EU-lande gælder en særlig registreringsgrænse på 80.000 kr. for virksomheder, der ikke allerede er momsregistreret som følge af egne momspligtige aktiviteter. Overstiger de samlede varekøb fra andre EU-lande 80.000 kr. i det løbende eller foregående kalenderår, skal virksomheden registreres og afregne dansk erhvervelsesmoms.

Fradragsret

Den moms, der skal beregnes ved køb af varer eller ydelser fra andre EU-lande, kan kun fradrages i det omfang, virksomheden har fradragsret efter de almindelige momsregler.

Virksomheder med udelukkende momsfrie aktiviteter har derfor som udgangspunkt ingen fradragsret, mens virksomheder med både momspligtige og momsfrie aktiviteter ofte kun har delvis fradragsret. Den ikke-fradragsberettigede del af momsen bliver en omkostning for virksomheden.

Manglende registrering eller manglende afregning af moms kan medføre efteropkrævninger, renter og i alvorlige tilfælde bøder. Momsfrie virksomheder bør derfor løbende være opmærksomme på deres indkøb fra udlandet og sikre, at eventuelle registreringsforpligtelser bliver overholdt.

HVORNÅR HAR EN VIRKSOMHED PLIGT TIL AT SKRIDE IND OVERFOR **MOBNING**?

Af Mette Asmussen, advokat (L) og partner hos Advodan Lyngby Helsingør

Mobning er et langt større problem på arbejdspladser, end man skulle tro. Hver 10. lønmodtager svarer ja til, at de har været udsat for mobning på arbejdspladsen. Dette til trods for, at det burde være en naturlig forventning, at voksne mennesker omgås hinanden med respekt og afholder sig fra enhver form for mobning.

Særligt ved implementering af relevant EU-ret og udvikling og præcisering i Danmark har man fra lovgivers side forsøgt at indrette systemet efter, at mobning som udgangspunkt ikke må eller skal finde sted. Når mobning alligevel finder sted, rejser det spørgsmålet om, hvorvidt de gældende retningslinjer, lovgivningen og de tilhørende sanktionsmuligheder er tilstrækkeligt effektive, samt om virksomhederne i praksis lever op til deres forpligtelser på området.

I henhold til arbejdsmiljøloven har arbejdsgiveren det overordnede ansvar for at sikre et sundt og sikkert fysisk og psykisk arbejdsmiljø. Arbejdsgiveren pålægges dermed en handlepligt i de tilfælde, hvor mobning kan konstateres, eller hvor der er åbenbar mistanke til, at der foregår mobning på arbejdspladsen.

Ved besvarelse af spørgsmålet om, hvornår en virksomhed skal skride ind overfor mobning, er det derfor relevant at få defineret begrebet mobning. Arbejdstilsynet har i den forbindelse defineret mobning som en adfærd, overfor en eller flere personer, som af disse opleves som sårende eller nedværdigende, og som den eller de pågældende personer har svært ved at forsvare sig effektivt imod. Den pågældende adfærd skal pågå regelmæssigt og over længere tid eller finde sted ved gentagne grove tilfælde.

I de tilfælde, hvor der enten direkte eller indirekte, og åbenbart, kan konstateres mobning, eller hvor arbejdsgiver bliver gjort direkte eller indirekte opmærksom på et eller flere tilfælde, vil der således være en handlepligt for arbejdsgiver.

Det fremgår af arbejdsmiljøloven, at arbejdsgiver i disse tilfælde er forpligtet til at foretager en grundig og upartisk undersøgelse af sagen for at afdække dels omfang og omstændighederne i øvrigt. Om nødvendigt er arbejdsgiver desuden forpligtet til at iværksætte akutte foranstaltninger for at stoppe den krænkende adfærd med det samme.

Arbejdsgiveren har ligeledes en forpligtelse til at udarbejde klare retningslinjer og personalepolitikker, så medarbejderen er gjort opmærksom på, hvorledes mobning kan forebygges, håndteres og sanktioneres.

Hvis arbejdsgiveren ikke medvirker til at overholde sin forpligtelse til at handle, kan det medføre påbud fra Arbejdstilsynet, og i grove tilfælde kan det føre til retslige efterspil eller krav om godtgørelse fra involverede parter.

VI NOTERER, AT ...

Af Erik Høegh, skattekonsulent

Aktiesparekonto

Aktiesparekonti er efter en lidt træg start blevet mere og mere populære. For private investorer er der da også betydelige fordele, idet skattesatsen kun er på 17 %. En aktiesparekonto består af en indlånskonto og dels et depot med de indkøbte aktier.

Loftet for indskud på en aktiesparekonto er 174.200 kr. i 2026. Hvis kontoen oprettes i år, vil det være det nævnte beløb, som kan indskydes. Hvis kontoen er oprettet tidligere, kan der i 2026 foretages et indskud svarende til forskellen mellem de 174.200 kr. og summen af indestående på indlånskonto og depot ved udgangen af 2025 med tillæg af det i 2026 hævede beløb på kontoen til betaling af skat for 2025. Indskudsmuligheden i 2026 nedsættes således, hvis aktierne stiger i værdi, og øges tilsvarende, hvis aktierne falder i værdi.

Indestående på aktiesparekontoen kan frit hæves. Der kan ske genindskud inden for rammerne af det maksimale indskud for året.

Årets afkast af de investerede midler beskattes med 17 %, og beskatningsgrundlaget opgøres efter lagerprincippet. Dette betyder, at der skal svares skat af værdistigningen, selv om aktierne ikke er afstået. Er resultatet negativt, beregnes en negativ skat, som kan modregnes i efterfølgende års positive skat.

Beregningen og betalingen af skatten foretages af pengeinstituttet, og der skal ikke oplyses noget på årsopgørelsen.

En aktiesparekonto kan lukkes til enhver tid. Hvis der henstår ubrugt negativ skat, vil denne dog gå tabt.

Begge ægtefæller vil kunne oprette en aktiesparekonto.

Den lave beskatning skal sammenholdes med den normale beskatning af aktieindkomst, som for 2026 udgør 27 % for de første 79.400 kr. og den overskydende del med 42 %. Ægtefæller har et samlet bundfradrag på 158.800 kr.

Befordringsfradrag for studerende

Studerende, som modtager uddannelsesstøtte efter SU-loven, og som er bosat i en yderkommune eller på en ø, er fra 2026 berettiget til få befordringsfradrag for antal dages befordring til studiestedet, hvis de bor mere en 12 kilometer fra studiestedet.

En oversigt over yderkommuner og øer kan ses på Skattestyrelsens hjemmeside.

Befordringsfradraget er på 3,51 kr. pr. km i 2026

Hertil kommer et tillæg, som gives til personer med lav indkomst.

Muligheden for befordringsfradrag gælder kun for studerende, der ikke har et Ungdomskort til offentlig transport, eller som modtager kilometerpenge. Der må herefter foretages en vurdering af, hvad der bedst kan betale sig. Hvis et Ungdomskort afmeldes, kan der opnås befordringsfradrag fra og med dagen efter den sidste dag, hvor Ungdomskortet kan bruges.

Befordringsfradraget er et ligningsmæssigt fradrag, hvilket betyder en skatteværdi på ca. 25 %.

Hovedaktionærers udlån til deres selskab

Hvis hovedaktionærselskabet har brug for penge, løses problemet ofte ved, at hovedaktionæren udlåner penge til selskabet. Dette vil ofte være tilfældet, hvis pengebehovet er midlertidigt, og at der spares dyre låneomkostninger, samtidig med at selskabets kreditværdighed ikke skal op til kritisk vurdering fra et pengeinstitut.

Alternativer er indskud af kapital, som er mere besværligt og forbundet med beskatning ved tilbagebetaling, fx. i forbindelse med tilbagesalg af anparter til det udstedende selskab.

Hvis tilbagebetaling af lånet sker helt normalt, giver det ingen problemer, men hvis selskabet ikke er i stand til dette, vil hovedaktionær ikke kunne fratrække tabet. Her vil indskud af selskabskapital alternativt kunne fratrækkes som negativ aktieindkomst.

Som forrentning af pengeudlånet vil skattemyndighederne kræve en rente på markedsmæssige vilkår. Normalt vil skattemyndighederne acceptere en forrentning svarende til diskontoen + 4 %.

Såfremt forrentning ikke foretages, vil hovedaktionæren blive beskattet af en fiktiv rente.

Gaver til søskende

Efter de gældende regler beskattes gaver til søskende som helt almindelig personlig indkomst, hvilket vil sige en beskatning på mindst 38 %.

Fra 1. januar 2027 ændres dette, således at gaver fra dette tidspunkt til søskende betragtes som gaver til nærtstående. Det betyder, at der alene skal svares en gaveafgift på 15 %, i det omfang gaven overstiger grundbeløbet, som med 2026-tal udgør 80.600 kr.

Det tilsvarende vil være gældende i forhold til arv og betyde, at afgiften nedsættes fra 36,25 % til 15 %.

Ændringen gælder kun for arv og gaver til egne søskende, ikke for donationer til en ægtefælles søskende.

SUV-biler som fri bil

Biler på gule plader er ofte SUV-biler, hvor bagsædet er pillet ud. Denne biltype er meget brugt i virksomheder til fx. sælgere, servicemontører, byggeledere, projektledere m.v.

Det forhold, at bilen er på gule plader, betyder, at der ikke må køres privat i den. Det er dog den undtagelse, at gulpladebiler, som betragtes som specialindrettede, lovligt må tages med hjem af brugeren, uden at det udløser firmabilbeskatning, selv om kørsel mellem hjem og arbejdsplads som udgangspunkt anses for privat kørsel.

Det afgørende spørgsmål er her, hvad der forstås ved specialindrettede biler. Herved lægges vægt på, om der i bilens varerum er monteret reoler til transport af værktøj og andet udstyr. Et eksempel herpå er kassevogne som bruges af eksempelvis et elektrikerfirma.

Den omstændighed, at SUV-biler indrettes til medarbejdernes arbejdsmæssige brug, er sjældent tilstrækkeligt til, at de må tages med hjem, uden at brugeren vil blive beskattet efter reglerne for firmabiler.

Hertil kommer, at firmaet kan blive pålagt at omregistrere bilen til papegøjeplader med deraf følgende privatbenyttelsesafgift og reduceret momsfradrag.

Dato	Diskontoen	Nationalbankens udlånsrente
Fra 28. juli 2023	3,35 %	3,50 %
Fra 15. september 2023	3,60 %	3,75 %
Fra 7. juni 2024	3,35 %	3,50 %
Fra 18. oktober 2024	2,85 %	3,00 %
Fra 13. december 2024	2,60 %	2,75 %
Fra 31. januar 2025	2,35 %	2,50 %
Fra 7. marts 2025	2,10 %	2,25 %
Fra 22. april 2025	1,85 %	2,00 %
Fra 6. juni 2025	1,60 %	1,75 %
Fra 12. juni 2026	1,85 %	2,00 %
Fra 11. september 2026	2,10 %	2,25 %

FSC MIX Papir fra ansvarlige kilder FSC® C108519

Redaktion afsluttet den 9. november 2026

Redaktion:
Statsautoriseret revisor Hans Peter Andersen
Partner Skat Mikael Risager
Advokat Peter Zacho Skovbo

Redaktør: Mia Jensen, Karnov Group Denmark

Design: Sine Andersen, Karnov Group Denmark

Tryk: Skabertrang

ISSN nr.: 0108-9196

KARNOV GROUP